

Willen we dan terug kinderen opsluiten?

In De Morgen van woensdag 27 april wordt een eenzijdig en negatief beeld geschetst van een praktijk waar België trots mag op zijn. De terugkeerwoningen voor gezinnen die het land moeten verlaten worden internationaal geprezen. De bewering dat ze zouden floppen, klopt niet. Moeten we nu teruggrijpen naar de opsluiting van kinderen? Moeten duizenden kinderen opnieuw getekend worden voor het leven?

Het Europees Hof voor de Rechten van Mens veroordeelde België al twee keer voor de opsluiting van kinderen. De terugkeerwoningen zijn een alternatief. De Belgische regering komt zo tegemoet aan haar verplichting onder internationaal recht en kinderrechten. Voor de meerderheid van de gezinnen zijn de terugkeerwoningen een goede oplossing. Zij kunnen er als gezin verder leven. De kinderen kunnen naar school. Ze krijgen een intensieve begeleiding van een coach van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) om een humane terugkeer te organiseren (35%). De andere 65% zijn niet allemaal onderduikers. De DVZ laat ze weer vrij. Dit omdat er reden is voor een nieuwe verblijfsaanvraag, of omdat de coaches hen niet konden identificeren. In de gesloten centra zouden zij op dezelfde obstakels stuiten. Een belangrijker cijfer is 80%: zoveel gezinnen duiken niet onder en blijven samenwerken met de coaches.

Terecht worden de Belgische terugkeerwoningen aanzien als voorbeeld op het internationale toneel, van Nederland en het Verenigd Koninkrijk tot Japan. Eind vorig jaar promootte België ze nog, met succes, tijdens het Belgisch EU-voorzitterschap.

De terugkeerwoningen zijn een goede praktijk waar België trots op mag zijn. België mag ze niet ondermijnen maar moet ze verbeteren. Wat kwetsbare gezinnen doet opteren voor terugkeer, is niet dreigen met opsluiten, maar wel het bieden van toekomstperspectieven voor zichzelf en hun kinderen. Een intensieve begeleiding kan hen daarbij helpen, en doet dit ook. Met de woorden van één van de coaches: *“Gezinnen staan open voor een begeleiding als hun noden centraal staan.”* Dit schitterende werk verdient veel meer ondersteuning.

De terugkeerwoningen zijn inderdaad geen toveroplossing, maar ze zijn wel de beste oplossing. Een mirakeloplossing bestaat immers niet. Teruggrijpen naar opsluiting van kinderen is geen optie. Opsluiting is ook duur: in 2009 bedroegen personeelskosten in de gesloten centra €185 per dag per persoon, in terugkeerwoningen €90. De terugkeerwoningen zijn dus humaner, en tegelijkertijd ook goedkoper. Effectiever worden ze door nog meer te investeren in begeleiding.

*Els Keytsman, directeur Vluchtelingenwerk Vlaanderen
Bruno Vanobbergen, Vlaamse Kinderrechtencommissaris
Yves Willemot, algemeen directeur UNICEF België
Karen Moeskops, directeur Amnesty International Vlaanderen
Katja Fournier, coördinator Platform Kinderen op de Vlucht
Christophe Renders, directeur Jesuit Refugee Service Belgium*